

ДОЛИНСЬКИЙ ЛЦЕЙ №7
Долинської районної ради Івано-Франківської області

НАКАЗ

від 12.02.2019

м. Долина

№ 33-од

**Про протидію булінгу
в закладі освіти**

Відповідно до Закону України від 18.12.2018 р. №2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року (наказ МОНУ від 03.03.2016 №214), рекомендацій Міністерства освіти і науки щодо організації виховної роботи у закладах освіти у 2017-2018 н.р. (лист МОНУ від 02.03.2017 № 1/9-119), листа Міністерства освіти і науки України від 29.01.2019 №1/11-881, листа департаменту освіти, науки та молодіжної політики обласної державної адміністрації від 05.02.2019 р. №172/01-14/02.3 та з метою створення безпечного і комфортного освітнього середовища в закладі освіти, яке мотивує до навчання і педагогічної діяльності, вільного від будь-яких форм насильства і дискримінації, що сприятиме розвитку кожної дитини

НАКАЗУЮ:

1. Адміністрації закладу освіти:

1.1. Організувати діяльність педагогічного колективу щодо створення комфортного емоційно-психологічного мікроклімату в ліцеї, запроваджуючи у сфері запобігання та протидії проявам булінгу комплексний підхід.

Щорічно з 01 вересня

1.2. Здійснювати перевірку приміщень, території закладу з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу (цькуванню).

Постійно

1.3. Організувати належні заходи безпеки для учнів, в тому числі сприяти впровадженню роботи контрольно-пропускного посту (посту охорони) на основному вході в приміщення закладу, враховуючи реальні ресурси закладу освіти.

З 01.09.2019 року

1.4. Розглядати та неупереджено з'ясовувати обставини випадків булінгу у освітньому закладі відповідно заяв, що надійшли.

Негайно після надходження

1.5. Аналізувати ситуації в ліцеї щодо здійснення булінгу.

Щорічно після I і II семестру

1.6. Контролювати додержання у освітньому закладі педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу законодавчих вимог у зв'язку з прийняттям Закону.

Постійно

2. Психологічній службі:

2.1. З метою профілактики булінгу постійно проводити діагностику стану психологічного мікроклімату 1-11 класів.

2.2. За наслідками діагностики планувати системну або профілактично-просвітницьку, або вже корекційно-розвивальну роботу з класом, окремими учнями, застосовувати види професійного інструментарію, які пройшли експертизу та рекомендовані до використання у закладах освіти.

2.3. Проводити заходи на формування стійкого переконання в учасників освітнього процесу щодо неприпустимості булінгу в міжособистісних стосунках, забезпечувати набуття ними вмінь і навичок ненасильницьких форм поведінки.

Постійно

2.4. Проводити заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу, згідно затвердженого плану на рік.

2.5. Здійснювати психологічний супровід осіб, які вчинили булінг, стали його свідками, або постраждали від булінгу.

2.6. Регулярно проводити моніторинг безпечності та комфортності закладу освіти та освітнього середовища шляхом опитування, анкетування та вжиття відповідних заходів реагування.

3. Класним керівникам:

3.1. Контролювати поведінку учнів, звертаючи увагу на взаємостосунки між ними (на перервах, у дворі ліцею), щоб вчасно визначати ознаки мобінгу чи булінгу.

Постійно

3.2. Виконувати свої функціональні обов'язки щодо об'єднання класу, згуртування учнів.

Постійно

3.3. Розробити спільно з учнями правила поведінки у класі, слідкувати за їх дотриманням.

До 01.04.2019

3.4. Проводити класні години з теми «мобінг, булінг», при потребі за участю практичного психолога, соціального педагога. *Згідно плану*

3.5. Проводити системну просвітницьку роботу шляхом організації тематичних заходів, зустрічей, бесід, консультацій щодо дотримання прав людини, толерантної поведінки, недискримінації, співробітництва та взаємоповаги.

3.6. Обговорювати про цю проблему з усім колективом класу, розповідати учням про наслідки насилля, цькування, про відповідальність за такі дії, і формувати у них ефективні стратегії поведінки в таких ситуаціях.

3.7. Навчати дитину відстоювати свою честь і гідність, захищати свої інтереси та зупиняти негативні прояви цькування за допомогою соціально прийнятних форм поведінки (словесних повідомлень, звернення за допомогою до відповідальних дорослих), вчити як у різних ситуаціях захистити себе і допомогти іншому.

Постійно

3.8. З метою навчитися розпізнавати ситуації булінгу, підвищувати обізнаність в цій сфері методом самоосвіти пройти безкоштовний онлайн-курс «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладі освіти, розробленого Міністерством освіти і науки України» (Реєстрація за посиланням: https://courses.prometheus.org.ua/register?course_id=coursev1%3AMON%2BAB101%2B2019_T2&enrollment_action=enroll).

3.9. Рекомендувати батькам, учням переглянути веб-сайт www.stopbullying.com.ua, на якому школярі та батьки можуть знайти інформацію про булінг, його наслідки та можливі дії для подолання цієї

проблеми, альтернативні булінгу види поведінки, як-от скейтбординг, блогінг або діджеїнг.

*На чергових зборах батьків,
годині спілкування з учнями*

4. Педагогу-організатору:

4.1. Спланувати роботу органів учнівського самоврядування, спрямовану на запобігання та протидію цькуванню (булінгу) в ліцеї. До 30 січня 2019 р. Проводити спільно з Радою «Лідер» заходи з метою дотримання правил поведінки здобувачів освіти в ліцеї.

Постійно

4.2. Звітувати на учнівській Конференції про проведену роботу.

Щорічно грудень, травень

5. Педагогам закладу освіти постійно:

5.1. Формувати безпечний освітній простір шляхом створення позитивного мікроклімату, оволодіння учнями навичками безпечної поведінки та толерантної міжособистісної взаємодії.

5.2. Привчати дитину (з 1-го класу) до того, що ніхто не має права порушувати її особистий простір, ображати або висміювати.

5.3. Припиняти будь-які прояви глузування, насилля, цькування і просто не толерантного ставлення у класі. Застосовувати виключно безоцінкове судження.

5.4. При встановленні факту або підозрі на наявність ситуації булінгу повідомляти про цю ситуацію адміністрації закладу.

5.5. Використовувати різноманітні методи роботи для профілактики: робота з художніми творами, які торкаються проблеми цькування, перегляд кінострічок відповідної спрямованості та проведення спільного обговорення переглянутого, написання творів (есе) на тему булінгу, мобінгу.

5.6. Вести спостереження (згідно графіка чергування у ліцеї) за місцями загального користування (їдальнею, коридорами, роздягальнями, подвір'ям ліцею і технічними приміщеннями).

6. Черговому у фойє ліцею (на контрольно-пропускному пості):

6.1. Під час надання освітнього процесу не допускати у внутрішнє приміщення закладу освіти сторонніх осіб.

Постійно

6.2. Вести журнал реєстрації відвідування сторонніми особами учасників освітнього процесу, де б зазначалося: хто відвідує, кого, мета візиту.

Постійно

6.3. Обмежити доступ батьків в урочний час до внутрішніх приміщень закладу (класів, де навчаються їх діти) з метою попередження відволікання учасників освітнього процесу (педагогів та учнів) від основної діяльності.

Постійно

6.4. При нагальній потребі зателефонувати класному керівнику та викликати з уроку учня.

6.5. Безперешкодно пропускати батьків до дитини, у якої виникли проблеми із здоров'ям.

6.6. При необхідності звертатися до чергового вчителя чи чергового адміністратора закладу.

7. Заступнику директора з НВР Дмитрів У.М.:

7.1. Планування заходів проводити на основі вивчення причин та умов виникнення можливих ситуацій, а також щодо ймовірних ризиків протиправної насильницької поведінки.

Щороку

7.2. У плані заходів враховувати пропозиції територіальних органів (підрозділів): Національної поліції, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує виконання та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я (Міністерства охорони здоров'я), головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику (Міністерство юстиції), служби у справах дітей, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органів самоврядування ліцею.

7.3. Інформацію про план заходів щодо протидії булінгу у освітньому середовищі поширювати серед педагогічних працівників. *Щороку.*

7.4. Формувати в надавачів освітніх послуг вмінь і навичок щодо виявлення, протидії та попередження булінгу.

Постійно, згідно плану

7.5. Спрямовувати роботу батьківського всеобучу на попередження булінгу, виявлення та запобігання цькуванню, а також агресивних дій з боку дітей; інформувати батьків щодо належного реагувати на ситуацію булінгу та як правильно надати допомогу своїй дитині і запобігати цькуванню її в закладі освіти.

Згідно плану

7.6. Залучати громадські, батьківські, молодіжні організації, представників служби у справах дітей та Національної поліції України (ювенальну превенцію) для проведення в ліцеї превентивної та просвітницької роботи. *Постійно*

7.7. Довести до відома всіх учасників освітнього процесу, що невиконання законодавчих актів України щодо булінгу тягне за собою, згідно Закону, накладання штрафів або виконання громадських (виправних) робіт.

На черговій нараді при директору

7.8. Забезпечити виконання плану заходів, порядку реагування на випадки цькування (булінгу) та виконання програми навчання протидії булінгу в освітньому середовищі.

Згідно календаря

7.9. Забезпечити оприлюднення на веб-сайті ліцею, на дошках оголошень та при проведенні інструктажів для всіх працівників закладу освіти:

До 20.03.2019

- правила поведінки здобувачів освіти в Долинському ліцеї №7;
- план заходів в ліцеї, спрямований на запобігання та протидію булінгу(цькуванню);
- процедури подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (форма заяви, примірний зміст, терміни та процедури розгляду відповідно до законодавства тощо);
- порядку реагування на доведені випадки булінгу в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

8. Затвердити алгоритм дій при надходженні заяви про вчинення булінгу:

8.1. Директор ліцею:

8.1.1. Видає наказ про проведення розслідування та затверджує склад комісії з розгляду випадку булінгу із зазначенням уповноважених осіб.

8.1.2. До складу Комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі соціальний педагог, практичний психолог), батьки постраждалого і булера, класний керівник, заступники директора з НВР та інші зацікавлені особи.

8.1.3. Головою комісії призначається заступник директора з НВР.

8.1.4. Призначає дату засідання Комісії у найкоротший термін.

8.2.3. Повідомляє постраждалого (чи його представника) про можливість звернутися до органів Національної поліції України із заявою (якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий буде не згідний з її рішенням).

Згідно встановлених законом термінів

8.2.4. Повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювінальної поліції) та Службу у справах дітей про булінг (якщо Комісія визнала, що це був булінг (відповідні дії носять систематичний характер), а не одноразовий конфлікт чи сварка).

Згідно встановлених законом термінів

8.2. Рішення Комісії реєструвати в окремому журналі (пронумерований, прошнурований, скріплений підписом директора і печаткою закладу освіти) та зберігати в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії у соціального педагога закладу освіти.

9. Директору ліцею Олійник К.Й.:

9.2. Довести до відома здобувачів освіти, педагогічних працівників, батьків та інших учасників освітнього процесу інформацію про їх обов'язок повідомляти керівника закладу про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого вони стали або підозрюють про його вчинення щодо інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

На черговій нараді, зборах

9.3. Забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками, або постраждали від булінгу.

У разі виникнення

10. Інженеру-електроніку Кравець Т.Ю. даний наказ розмістити на веб-сайті закладу освіти.

11. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор ліцею

К.Й. Олійник

З наказом ознайомлені:

Нагірний М.Г.

Дмитрів У.М.

Цап К.Б.

Василів С.В.

Гошовська А.Й.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор ліцею
 _____ К.Й. Олійник
 «__» _____ 2018 р.

**План заходів,
 спрямованих на запобігання
 та протидію булінгу,
 на 2018-2019 н. р.**

№ з/п	Назва заходу	Категорія учасників	Дата проведення	Відповідальні
1.	Засідання методичного об'єднання класних керівників з теми «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу серед учасників освітнього процесу»	1-11-ті класи	вересень січень	Заступник директора з НВР Дмитрів У.М., психологічна служба
2.	Батьківські збори батьків учнів 1-4, 5-11 кл. на тему «Шкільний булінг. Якщо ваша дитина стала його жертвою»	1-11 кл.	Протягом року Згідно затвердж. графіка	Психологічна служба
3.	Виставка малюнків на тему «Зупини насильство!»	4-8 кл.	грудень	Психологічна служба
4.	Година спілкування за участю шкільних офіцерів поліції в рамках реалізації Програми «Протидія булінгу в дитячому середовищі»	4-11 кл.	січень	Заступник директора з НВР Дмитрів У.М., класні кер. 4-11 кл.
5.	Проведення уроків відвертого спілкування. «Змінної в собі негативнее ставлення до інших»; «Допоможи собі, рятуючи інших»; «Стережись! Бо, що посієш, то й пожнеш», «Про стосунки в учнівському середовищі»	1-4 кл. 5-7 кл. 8-11 кл.	березень	Психологічна служба Василів С.В., Цап К.Б.
6.	Засідання батьківської Ради ліцею	Голови батьківських	березень	Заступник директора з НВР

		рад 1-11 кл.		Дмитрів У.М,
7.	Тренінгове заняття «Булінг в школі. Як його розпізнати?»	Класні керівники 5-8 кл.	квітень	практичний психолог Цап К.Б.
8.	Години спілкування «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг. Які вони?»	5-11 кл.	квітень	Класні керівники, вчителі інформатики
9	Моніторинг «Насильство в дитячому середовищі»	2-10 кл.	травень	Соціальний педагог Василів С.В.
10.	Бесіди «Профілактика булінгу в учнівському середовищі».	1-11 кл.	постійно	Соціальний педагог Василів С.В.
11.	Виявлення групи ризику (жертв та булерів) у класах	2-11 кл.	постійно	Психологічна служба, класні керівники
12.	Перегляд відеороликів «Нік Вуйчич про булінг у школі» та інших тематичних кінофільмів з подальшим обговоренням і розробкою пам'ятки про протидію булінгу	5-8 кл.	Протягом року	Психологічна служба класні керівники
13.	Години спілкування за участю шкільних офіцерів поліції «Не допускай проявів булінгу над собою Допоможи другу»	5 кл.	за потреби	Психологічна служба, класні керівники
14.	Робота учнівського самоврядування ліцею, спрямована на запобігання та протидію булінгу	2-11 кл.	Протягом року	Педагог-організатор Гошовська А.Й.
15.	Консультативний пункт «Скринька довіри»	1-11 кл.	Постійно	Психологічна служба

Заступник директора з НВР

У.М. Дмитрів